

Datum

6 februari 2025

Ons Kenmerk

DPZ/10831322

RIS321267

Voorstel van het college inzake Actualisatie beleidsplan professioneel welzijnswerk 2025 - 2027

Het professioneel welzijnswerk levert een bijdrage aan het individuele en collectieve welbevinden van inwoners in Den Haag. In 2021 is 'Versterken & Verbinden', beleidsplan professioneel welzijnswerk 2021-2024' vastgesteld. De afgelopen jaren is er hard gewerkt aan de uitvoering van de beleidsdoelen. Dit beleidsplan liep tot en met 2024.

De actualisatie beleidsplan professioneel welzijnswerk 2025-2027 is een addendum op het bestaande beleidsplan. Met deze actualisatie verlengen we 'Versterken & Verbinden', beleidsplan professioneel welzijnswerk 2021-2024' met een periode van 3 jaar (tot en met 2027). In 2026 en 2027 zal voor het eerst gewerkt worden met een tweejarige subsidietender welzijn. Dit is bedoeld als een tussenstap naar een nieuwe wijze van (langdurige) financiering vanaf 2028 (zie RIS319210). Het geactualiseerde beleidsplan dient als inhoudelijk kader voor de subsidieregeling Professioneel welzijnswerk 2026-2027.

Waarom is gekozen voor een actualisatie?

In 'Versterken & Verbinden', beleidsplan professioneel welzijnswerk 2021-2024' is opgenomen dat het beleidsplan eind 2024 wordt geëvalueerd. Het college kiest voor een actualisatie van het beleidsplan en uitstel van de evaluatie om de volgende redenen:

- Er ligt een ambitieus welzijnsbeleid. De gestelde doelen voor het professioneel welzijnswerk zijn nog steeds actueel;
- Vanuit het principe van rust en continuïteit is het van belang om langer de tijd te nemen om het beleidsplan uit te voeren. Dit biedt ruimte om:
  - Een lange termijn visie op professioneel welzijnswerk te ontwikkelen als basis voor de lange termijn financiering vanaf 2028. Er spelen maatschappelijke en bestuurlijke trends die de komende jaren veel vragen van (de positie) van het welzijnswerk. Om zorgvuldig te kunnen bepalen hoe we daarmee omgaan, worden de komende drie jaar gebruikt.
  - Ervaring op te doen met meerjarige financiering door te starten met een tweejarige subsidietender. Daarnaast creëert het ruimte voor het versterken van de professionalisering van het welzijnswerk en de samenwerking tussen gemeente en welzijnspartners.

In de actualisatie zijn voor de komende drie jaar beleidsmatige aanpassingen en aanvullingen gedaan, die wenselijk zijn voor de komende 3 jaar. De actualisatie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties, inwoners en vrijwilligers, en sluit aan bij de behoeften van de stad. De beschreven aanpassingen en aanvullingen zijn gebaseerd op gesprekken met het werkveld, landelijke trends en ontwikkelingen die we ook herkennen in Den Haag, specifieke ontwikkelingen die in Den Haag spelen en aanbevelingen van het onderzoek van de Rekenkamer. In de actualisatie zal ook kort teruggekeken worden op wat er de afgelopen jaren is gebeurd.

Eind 2025 starten we met een evaluatie van het beleidsplan professioneel welzijnswerk. Deze evaluatie zal mede als input dienen voor een nieuw meerjarig beleidsplan dat het kader zal bieden voor de nieuwe wijze van (langdurige) financiering (vanaf 2028).

Samenvatting actualisatie beleidsplan professioneel welzijnswerk 2025-2027

Onveranderde ambities en doelstellingen

De ambities en doelstellingen uit het beleidsplan voor professioneel welzijnswerk (2021-2024) zijn onveranderd. Het gaat om de volgende ambities:

- *Ambitie 1: Actief samen leven.* Hagenaars voelen zich thuis in hun wijk, zijn in staat zichzelf te organiseren en willen een bijdrage leveren aan de fysieke en sociale leefbaarheid. Hiermee bouwen wij aan een veerkrachtige samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken, gemeenschapszin ervaren en zich thuis voelen.
- *Ambitie 2: Opgroeien en ontwikkelen.* Zoveel mogelijk Haagse jeugdigen kunnen veilig opgroeien in een omgeving waar ze worden erkend en gewaardeerd, krijgen de kans om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen, zijn in staat kansen te grijpen, verantwoordelijkheid te nemen en worden hiermee voldoende voorbereid op een volwassen bestaan.
- *Ambitie 3: Ondersteunen kwetsbare inwoners.* Inwoners van Den Haag zijn zoveel als mogelijk zelfredzaam en kunnen – naar vermogen - participeren in de samenleving. Inwoners die professionele hulp en ondersteuning nodig hebben, kunnen terecht bij de Servicepunten XL en de welzijnsprofessionals in de wijk.

Aanvullende trends en ontwikkelingen professioneel welzijnswerk

Naast de trends uit het beleidsplan voor professioneel welzijnswerk (2021-2024) vragen de volgende trends en ontwikkelingen de aandacht voor de inzet voor de komende jaren. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen maatschappelijke trends en ontwikkelingen en bestuurlijke en organisatorische trends en ontwikkelingen.

Maatschappelijke trends en ontwikkelingen:

- De druk op de sociale cohesie en leefbaarheid neemt verder toe;
- De gevolgen van ‘dubbele vergrijzing’ zijn steeds meer zichtbaar;
- De toegenomen woningschaarste;
- Er is toegenomen invloed van digitalisering en sociale media;
- De weerbaarheid van jongeren is afgenomen;
- Er is een stijging van het aantal minderjarige verdachten;
- Bestaans(on)zekerheid is toegenomen;
- De zelfredzaamheid van inwoners heeft grenzen;
- (Arbeids)migratie verandert de sociale structuren in onze wijken in rap tempo, in toenemende mate leidt dit tot groepen die in zekere mate onzichtbaar zijn en blijven voor de reguliere ondersteuning.

Bestuurlijke en organisatorische trends en ontwikkelingen:

- De context van het professioneel welzijnswerk verandert (door maatschappelijke ontwikkelingen en gemaakte afspraken in landelijke akkoorden);
- Er zijn hoge verwachtingen van lokale teams om laagdrempelige ondersteuning te bieden;
- De systeemwereld is en blijft nog (te) complex, zeker voor de kwetsbare groep bewoners die hier het meest gebruik van maken;
- Keten/integrale samenwerking is steeds belangrijker geworden;
- Informatie-uitwisseling wordt steeds belangrijker, maar ook complexer.

Samenvatting ontwikkelopgaven per ambitie

Op basis van de ervaringen van afgelopen periode én op basis van de beschreven trends en ontwikkelingen zijn in de actualisatie de volgende ontwikkelopgaven benoemd:

Ontwikkelopgaven inhoudelijk

Ambitie 1: Actief samen leven

- Versterken samenwerken in de wijken: We werken aan het verder versterken van de samenwerking met (wijk)organisaties, bewoners en ketenpartners zodat partijen elkaar tijdig vinden voor samenwerking en afstemming.
- Uitgangspunten preventief, wijkgericht en collectief krijgen concreet vorm. Het partnerschap van professionele inzet en informele netwerken richt zich op de realisatie van concrete doelstellingen in de wijk, passend bij de opgaven. Dat betekent ook ongelijk investeren om daar waar extra nodig de sociale cohesie en samenredzaamheid te vergroten waar de leefbaarheid het meest onder druk staat.
- Doorontwikkeling samenlevingsopbouw (opbouwwerk / community building): aansluitend op de uitdagingen van deze tijd, de kenmerken van gemeenschappen en wijken, waarbij we professionals inzetten die de leefwereld van mensen begrijpen en goed uit de voeten kunnen in de systeemwereld van professioneel zorg, welzijn en overheidsbeleid.

Ambitie 2: Opgroeien en ontwikkelen

- Verbeteren ketensamenwerking. Afstemmen van elkaars rollen en verantwoordelijkheden in de wijk en afspraken maken gericht op een integrale aanpak rondom het opgroeien en opvoeden van jongeren (waaronder samenwerken aan het 'Manifest Samen opvoeden en opgroeien in Den Haag: een nieuwe koers' (RIS320461)).
- Invulling geven aan jongerenwerk voor de oudere jeugd (straatcoaches). Terugkoppeling volgt in het eerste kwartaal 2025 zoals vermeld in commissiebrief over straatcoaches (RIS318078). De inzet van straatcoaches wordt gefinancierd buiten de middelen voor het gebiedsgerichte welzijnswerk, maar raakt aan de inzet van de jongerenwerkers in de wijk.
- Beter aansluiten bij de online leefwereld van jongeren door samen met de welzijnsorganisaties en andere partners continue op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en een verdere professionaliseringsslag te maken.
- De kwaliteit van het jongerenwerk verhogen door het opstellen van een ontwikkelagenda i.s.m. de welzijnsorganisaties voor gezamenlijke training welzijnsprofessionals (kinder – meiden – jongerenwerk), kennisuitwisseling, deskundigheidsbevordering en intervisie.

Ambitie 3: Ondersteunen kwetsbare inwoners

- Het beter vindbaar maken van passende ondersteuning, zowel de servicepunten als andere/gemeentebrede dienstverlening voor mensen met een hulpvraag.
- Verbeteren ketensamenwerking:
  - Concrete(re) samenwerkingsafspraken tussen Servicepunten XL en andere ketenpartners (zoals de Helpdesk Geldzaken en de wmo-wijkteams, klantcontactcentrum en het daklozenloket);
  - Stadsbreed opzetten van een minimale vorm van wijksgesamenwerking met partijen uit het sociaal en medisch domein (aansluitend bij visie op de eerstelijnszorg 2030);
  - Samenwerken medisch en sociaal domein versterken, door verkennen stadsbrede uitrol Welzijn op recept;
  - Visie ontwikkelen op hoe willen we dat sociale infrastructuur in een wijk er in de toekomst uit komt te zien en wat de rol is van welzijn daarbinnen.

Als onderdeel daarvan nieuwe/integralere samenwerkingsvormen voor ondersteuning in de wijk verkennen.

- Verkennen hoe passende ondersteuning voor mensen die lichte langdurige begeleiding nodig hebben, het beste vormgegeven kan worden.

Ontwikkelopgaven organisatie en financiën (richting 2028)

- Bepalen hoe indicatoren uit de pilot 'betekenisvol meten en verantwoorden' gebruikt en gemeten gaan worden en deze werkwijze implementeren om de impact van het welzijnswerk op onze inwoners – en de stad – beter zichtbaar te maken;
- Evalueren van de samenwerkingsafspraken politie, welzijnsorganisaties en gemeente en waar nodig actualiseren;
- Ervaring opdoen met werken met een subsidietender/meerjarige financiering, als opstap naar een langjarige professionele en rechtmatige partnerschap tussen welzijnspartijen en de gemeente;
- Werken met een kwaliteitskeurmerk, zodat de kwaliteit vergeleken kan worden;
- Meer grip en zicht op welzijnsvastgoed krijgen om ruimtes zo optimaal en multifunctioneel mogelijk in te zetten en beter te kunnen inspelen op ontwikkelingen (zoals transitie medisch naar sociaal domein) door:
  - Afspraken over het sociaal beheer
  - Ontwikkelen visie voor langere termijn. Deze wordt vastgelegd in een Integraal Huisvestingsplan, op te stellen in 2025.

Vervolg

Zoals eerder benoemd dient het geactualiseerde beleidsplan als inhoudelijk kader voor de subsidieregeling Professioneel welzijnswerk 2026-2027. Het tijdig vaststellen van de subsidieregeling is essentieel om rust, continuïteit en kwaliteit in het welzijnswerk te waarborgen. Het college zal de subsidieregeling uiterlijk eind maart 2025 vaststellen zodat de tenderprocedure op 1 april 2025 kan worden gepubliceerd en welzijnsorganisaties voldoende tijd hebben om hun aanvragen voor te bereiden. Gezien het geactualiseerde beleidsplan het overkoepelende kader betreft, is het noodzakelijk dat de actualisatie dezelfde planning aanhoudt als de subsidieregeling en uiterlijk eind maart 2025 wordt vastgesteld.

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 28 januari 2025,

besluit:

het vaststellen van de actualisatie beleidsplan professioneel welzijnswerk 2025 – 2027. Hiermee wordt “Versterken & Verbinden”, het beleidsplan professioneel welzijnswerk 2021 - 2024 verlengd tot en met 2027.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 13 maart 2025.

De griffier,

De voorzitter,